

NOTAT 2020-05

Det Europæiske Semester: Landespecifikke henstillinger for Danmark 2020

Rådet har den 20. juli vedtaget [de landespecifikke henstillinger for medlemsstaterne](#), herunder for [Danmark](#), som en del af Det Europæiske Semester. Semestret danner rammen for koordinering af EU-landenes økonomiske politikker og status for vækst og beskæftigelse. De landespecifikke henstillinger tager sit udgangspunkt i Europa-Kommissionens landerapporter, som følger EU-landenes økonomiske udvikling og landenes opnåelse af de foregående års henstillinger. [De landespecifikke henstillinger for Danmark](#) blev offentliggjort den 26. februar. DLI skrev [et notat](#) om de uddannelses- og forskningspolitiske elementer af det. Den 7. maj 2020 offentliggjorde Finansministeriet Danmarks [Nationale Reformprogram](#) samt [Konvergensprogram](#) 2020. Af reformprogrammet fremgår vurderingerne af fremskridt i forhold til de landespecifikke henstillinger for Danmark i 2019 samt for de nationale mål i Europa 2020-strategien. Det fremgår ligeledes på hvilken måde interessenter er blevet inddraget i den danske semesterproces. Særligt for i år er der et bilag om initiativer i lyset af COVID-19. Dette notat beskriver de uddannelses- og forskningspolitiske elementer i de landespecifikke henstillinger.

Indhold af de landespecifikke henstillinger vedrørende uddannelse og forskning

Genopretningen efter coronakrisen er omdrejningspunktet i henstillingerne med fokus på særligt den digitale og grønne omstilling i overensstemmelse med Kommissionens generelle prioriteter. Problemstillinger der vedrører uddannelse og forskning er især beskrevet i punkt 17 og 18 og udspringer af Kommissionens analyse af behov for investeringer i uddannelse, opkvalificerings- og omskolingsordninger begrundet i den digitale omstilling:

”For at fremme den økonomiske genopretning vil det være vigtigt at fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer, bl.a. gennem relevante reformer. Som det fremgår af Europa-Kommissionens digitale resultattavle, klarer Danmark sig pænt på digitaliseringsområdet. Hvis Danmark imidlertid skal bevare sin stærke position på længere sigt og sikre sin konkurrenceevne og drage fordel af den digitale omstilling, vil det kræve investeringer i digital infrastruktur samt i uddannelse og opkvalificering. [...]” (Punkt 17, sider 4-5)

”Overordnet set har udgifterne til forskning og udvikling (F&U) ikke ført til øget produktivitetsvækst i Danmark. Der er behov for en integreret innovationsstrategi med en klar vision for, hvad Danmark ønsker at opnå i det globale innovationslandskab. Forsknings- og innovationsaktiviteten er fortsat koncentreret i få store virksomheder og fonde primært inden for medicinalbranchen og den bioteknologiske sektor. De otte største virksomheder tegner sig for knap 40 % af de samlede private udgifter til F&U (sammenlignet med et gennemsnit på

verdensplan på 19 %). Udgifterne til F&U er samlet set fortsat høje, men det absolutte antal virksomheder, der er aktive inden for F&U, er faldet siden 2009, hvilket hovedsagelig skyldes, at de mindre virksomheder ikke beskæftiger sig med F&U. Kun 33 % af SMV'erne har lanceret produkt- eller procesinnovationer. Der kan derfor være behov for yderligere politiske tiltag til at udvide innovationsgrundlaget for at inddrage flere virksomheder. For at imødegå behovet for nye kvalifikationer efter covid-19 og i lyset af den teknologiske udvikling er der behov for vedvarende investeringer i opkvalificerings- og omskolingsordninger, herunder voksenuddannelse.” (Punkt 18, side 5).

I punkt 20 understreges det at de landespecifikke henstillinger fra 2019 omkring reformer samt investeringer fortsat er relevante, og at Danmarks fremskridt på området vil blive overvåget.

”Hvor nærværende henstillinger har fokus på at imødegå pandemiens socioøkonomiske konsekvenser og lette den økonomiske genopretning efter krisen, omhandlede de landespecifikke henstillinger fra 2019, som Rådet vedtog den 9. juli 2019, også vigtige reformer til at imødegå de strukturelle udfordringer på mellemlang og lang sigt. Disse henstillinger er stadig relevante, og de vil fortsat være genstand for overvågning i forbindelse med næste års europæiske semester. Det gælder også henstillingerne vedrørende investeringstiltag inden for den økonomiske politik. Sidstnævnte henstillinger bør tages med i betragtning i den strategiske programmering af samhørighedsmidlerne efter 2020, herunder ved afbødningsforanstaltninger og exitstrategier i forbindelse med krisen.” (Punkt 20, side 6)

I punkt 21 refereres der til FN's Verdensmål, herunder at henstillingerne understøtter Danmarks bidrag til opfyldelsen af verdensmålene.

”Det europæiske semester danner rammen for løbende samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken i Unionen, hvilket kan bidrage til en bæredygtig økonomi. Medlemsstaterne har i deres nationale reformprogrammer for 2020 gjort status over fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling ("verdensmålene"). Ved at sikre en fuldstændig efterlevelse af nedenstående henstillinger vil Danmark bidrage til opfyldelsen af verdensmålene og til de fælles bestræbelser på at sikre konkurrencedygtig bæredygtighed i Unionen.” (Punkt 21, side 6)

Der har i de seneste års landerapporter for Danmark, inklusive den for år 2020, været fokus på de uddannelsesmæssige resultater for elever med indvandrerbaggrund, idet de generelt set præsterer lavere end øvrige elevgrupper. Det er ikke nævnt i den indledende tekst i de landespecifikke henstillinger i år, på grund af COVID-19.

